

รัฐสภาแห่งรัฐไบเอิร์น (Bayerischer Landtag)

- รัฐสภาแห่งรัฐไบเอิร์น (Bayerischer Landtag) เป็นรัฐสภาแห่งรัฐในระบบรัฐสภาเดี่ยว มีหน้าที่หลักในการ (๑) จัดตั้งฝ่ายบริหาร (รัฐบาลแห่งรัฐ) ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีแห่งรัฐ และคณะรัฐมนตรีอีก ๑๗ คน (๒) ตรากฎหมายของรัฐ ซึ่งรวมถึงกฎหมายงบประมาณของรัฐ ซึ่งเป็นพื้นฐานการจัดสรรงบประมาณของฝ่ายบริหารทุก ๒ ปี ทั้งนี้ ร่างกฎหมายต่าง ๆ สามารถเสนอโดยรัฐบาลแห่งรัฐ รัฐสภาแห่งรัฐก็ได้ นอกจากนี้ประชาชนทั่วไปสามารถเสนอร่างกฎหมายได้เช่นกัน แต่จะต้องผ่านขั้นตอนการทำประชามติ (popular initiative/popular legislation) (๓) ควบคุมและกำกับดูแลฝ่ายบริหารและหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงคานอำนาจและให้คำแนะนำแก่ฝ่ายบริหาร และรับคำร้องเรียนและคำร้องทุกข์จากประชาชน (๔) แต่งตั้งหน่วยงาน/สถาบันของรัฐ และตำแหน่งสำคัญ เช่น ผู้พิพากษาศาลรัฐธรรมนูญแห่งรัฐ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐ กรรมการแห่งรัฐเพื่อการคุ้มครองข้อมูล (State Commissioner for Data Protections) สภา/คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านต่าง ๆ เช่น สภากระจายเสียงและโทรทัศน์ สภาสื่อ และสภากีฬาแห่งรัฐ เป็นต้น
- สมาชิกรัฐสภาไบเอิร์นมีวาระการดำรงตำแหน่งครั้งละ ๕ ปี โดยสมาชิกรัฐสภา ชุดปัจจุบัน (ชุดที่ ๑๙) ได้รับการเลือกตั้งเมื่อปี ๒๕๖๖ (ค.ศ. ๒๐๒๓) มีสมาชิกทั้งหมด ๒๐๓ คน แบ่งเป็น สส.แบ่งเขต ๙๑ ที่นั่ง สส.บัญชีรายชื่อ ๘๙ ที่นั่ง และ สส. ที่มาจากการคำนวณสัดส่วนคะแนนเสียงทดแทนอีก ๒๓ ที่นั่ง ในจำนวนทั้งหมดนี้ เป็นผู้แทนสังกัดพรรคการเมือง ๕ พรรค ได้แก่

(๑) พรรค Christian Social Union หรือ Christlich Soziale Union (CSU)	จำนวน ๘๕ ที่นั่ง
(๒) พรรค Free Voters หรือ Freie Wähler (FW)	จำนวน ๓๗ ที่นั่ง
(๓) พรรค Alternative for Germany หรือ Alternative für Deutschland (AfD)	จำนวน ๓๒ ที่นั่ง
(๔) พรรค Alliance90/The Greens หรือ Bündnis 90/Die Grünen (Grüne)	จำนวน ๓๒ ที่นั่ง
(๕) พรรค Social Democratic Party of Germany หรือ Sozialdemokratische Partei Deutschlands (SPD)	จำนวน ๑๗ ที่นั่ง

- รัฐสภาแห่งรัฐไบเอิร์นชุดที่ ๑๙ เปิดการประชุมสภาครั้งแรกเมื่อวันที่ ๓๐ ต.ค. ๒๕๖๖ และได้ลงมติเห็นชอบให้นาง Ilse Aigner จากพรรค CSU ดำรงตำแหน่งประธานรัฐสภาต่ออีกสมัยหนึ่ง ด้วยเสียงสนับสนุน ๑๖๔ เสียงจาก ๒๐๐ เสียง และเห็นชอบให้มีรองประธานรัฐสภาไบเอิร์นอีก ๔ คนจากพรรค CSU พรรค Grüne พรรค FW และพรรค SPD ทั้งนี้ สส. พรรค AfD ไม่ได้รับความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งรองประธานรัฐสภา เนื่องจากได้รับเสียงสนับสนุนไม่ถึงกึ่งหนึ่งของรัฐสภา
- การจัดตั้งฝ่ายบริหารชุดปัจจุบัน (รัฐบาลแห่งรัฐไบเอิร์น) เป็นการรวมตัวระหว่างพรรค CSU กับพรรค Free Voters โดยเมื่อวันที่ ๓๑ ต.ค. ๒๕๖๖ นาย Markus Söder หัวหน้าพรรค CSU ได้รับคะแนนสนับสนุนในรัฐสภา ๑๒๐ เสียงให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแห่งรัฐต่ออีกสมัยหนึ่ง และนาย Söder ได้แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีรวม ๑๗ คน (จากพรรค CSU ๑๓ คน และจากพรรค FW ๔ คน) โดยมีนาย Hubert Aiwanger หัวหน้าพรรค FW ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีคนที่ ๑ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การพัฒนาภูมิภาคและพลังงานและนาย Joachim Herrmann ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีคนที่ ๒ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กีฬาและการบูรณาการ

- ในกระบวนการตรากฎหมายของรัฐสภาแห่งรัฐไบเอิร์น นอกจากร่างกฎหมายจะต้องผ่านการอภิปรายในรัฐสภาแล้ว ยังจะต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องด้วย โดยคณะกรรมการการถาวรของรัฐสภาไบเอิร์นมีทั้งสิ้น ๑๔ คณะ มีหน้าที่ในการให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะทั้งในด้านนโยบายและเชิงกฎหมาย รับเรื่องร้องทุกข์จากประชาชน นอกจากนี้ คณะกรรมการสามารถพิจารณายื่นข้อเสนอ/ญัตติที่อาจส่งผลกระทบต่อสังคมต่อที่ประชุมรัฐสภาได้อีกด้วย

- คณะกรรมการแต่ละคณะประกอบด้วยสมาชิกรัฐสภาฯ จากพรรคการเมืองพรรคต่าง ๆ ตามสัดส่วนที่นั่งของพรรคการเมืองในรัฐสภาภาพรวม โดยอาจมีจำนวน ๑๔ คน หรือ ๑๘ คน หรือ ๒๑ คนก็ได้ ขึ้นอยู่กับความสำคัญของประเด็นที่คณะกรรมการดูแลรับผิดชอบ

- คณะกรรมการการถาวรของรัฐสภาไบเอิร์นทั้ง ๑๔ คณะ ได้แก่

(๑) คณะกรรมการด้านงบประมาณและการคลัง เป็นหนึ่งในคณะกรรมการที่สำคัญที่สุด โดยการอนุมัติงบประมาณของรัฐถือเป็นหนึ่งในหน้าที่หลักของรัฐสภา มีสมาชิก ๒๑ คน มีหน้าที่หลักในการให้คำแนะนำต่อการจัดตั้งงบประมาณของรัฐซึ่งจัดทำขึ้นทุก ๒ ปี และเมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ รัฐบาลจะต้องนำเสนอบัญชีงบประมาณต่อรัฐสภา ซึ่งคณะกรรมการด้านงบประมาณฯ มีหน้าที่ทบทวน/ประเมินว่ารัฐบาลได้ใช้งบประมาณไปในทางที่เหมาะสมหรือไม่ นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ยังมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำต่อรัฐสภาในประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเงิน ผลกระทบทางการเงิน นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการเงิน/การใช้งบประมาณ

ล่าสุด เมื่อ ๖ มิ.ย. ๒๕๖๗ รัฐสภาแห่งรัฐไบเอิร์นได้อนุมัติงบประมาณสำหรับปี ๒๕๖๗/๒๕๖๘ จำนวน ๑.๔๙ แสนล้านยูโร ซึ่งเป็นงบประมาณสำหรับปี ๒๕๖๗ จำนวน ๗.๓ หมื่นล้านยูโร และสำหรับปี ๒๕๖๘ จำนวน ๗.๖ หมื่นล้านยูโร

(๒) คณะกรรมการด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาส่วนท้องถิ่น พลังงาน สื่อและดิจิทัล มีสมาชิก ๒๑ คน ดูแลประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม มุ่งเน้นเรื่องนโยบายพลังงาน/พลังงานในอนาคต การพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม โครงสร้างเศรษฐกิจระดับท้องถิ่น รวมถึงการส่งเสริมการพัฒนาส่วนท้องถิ่นเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีความเท่าเทียมกับกับเมืองใหญ่ นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ยังมีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่รัฐสภาเพื่อส่งเสริมให้รัฐดึงดูดการลงทุน การทำธุรกิจและมีโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่มุ่งสู่อนาคต ผ่านการส่งเสริมภาพลักษณ์ของรัฐในฐานะรัฐที่มีความแข็งแกร่งทางอุตสาหกรรม การบริการและแรงงานฝีมือ

(๓) คณะกรรมการด้านการปกครองท้องถิ่น ความปลอดภัย และกีฬา มีสมาชิก ๑๘ คน รับผิดชอบประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงมหาดไทย กีฬาและการบูรณาการ ประเด็นที่เกี่ยวกับตำรวจและความปลอดภัยของประชาชน รวมถึงการต่อต้านอาชญากรรม

(๔) คณะกรรมการด้านศึกษาธิการและวัฒนธรรม มีสมาชิก ๑๘ คน มีหน้าที่ครอบคลุมนโยบายที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ครูและนักเรียน เช่น หลักสูตรการเรียนการสอน การพัฒนาโรงเรียน การอบรมครู และการให้เงินทุนสนับสนุนโรงเรียน เป็นต้น

(๕) คณะกรรมการด้านอาหาร การเกษตรและป่าไม้ มีสมาชิก ๑๘ คน มุ่งเน้นการส่งเสริมเกษตรกรรมที่มีประสิทธิภาพและการป่าไม้ที่ยั่งยืน ซึ่งจะนำไปสู่อุปทานอาหารที่มีคุณภาพและมั่นคง การเสริมสร้างความเข้มแข็งในพื้นที่ชนบทและการเตรียมการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนประชากร การส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหาร รวมถึงธุรกิจ SMEs ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและแปรรูปอาหารให้มีความสามารถในการแข่งขัน การส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารที่ดีต่อสุขภาพและอาหารที่ผลิตในท้องถิ่น

(๖) คณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อมและคุ้มครองผู้บริโภค มีสมาชิก ๑๘ คน รับผิดชอบประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงสิ่งแวดล้อมและการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งรวมถึงการติดตาม การให้คำแนะนำและการตรวจสอบการดำเนินงานของกระทรวงสิ่งแวดล้อมฯ และการให้คำแนะนำต่อร่างกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค และการรักษาสิ่งแวดล้อม

(๗) คณะกรรมการด้านสาธารณสุขและการพยาบาล มีสมาชิก ๑๘ คน รับผิดชอบประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงสาธารณสุข การดูแลและการป้องกัน โดยพิจารณาประเด็นที่มีได้เพียงแต่เกี่ยวข้องกับนโยบายทางสาธารณสุขแต่รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากรและอายุคาดเฉลี่ย (life expectancy)

(๘) คณะกรรมาธิการด้านการเคหะ ก่อสร้าง และคมนาคม มีสมาชิก ๑๘ คน รับผิดชอบดูแลประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงที่פקอาศัย อาคารและคมนาคม ซึ่งรวมถึงการวางผังเมือง การก่อสร้างและการใช้เทคโนโลยีในการก่อสร้าง ที่פקอาศัยในอนาคต การขยายเส้นทางรถไฟ การคมนาคมทั้งทางบก เรือและอากาศ

(๙) คณะกรรมาธิการด้านแรงงานและสังคม เยาวชนและครอบครัว มีสมาชิก ๑๔ คน รับผิดชอบประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงครอบครัว แรงงานและกิจการสังคม สนับสนุนการทบทวนยุติและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับนโยบายแรงงาน สังคมและครอบครัว รวมถึงสวัสดิการสังคมต่าง ๆ

(๑๐) คณะกรรมาธิการด้านวิทยาศาสตร์และศิลปะ มีสมาชิก ๑๔ คน มีหน้าที่ติดตาม สนับสนุนและกำกับดูแลประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงวิทยาศาสตร์และศิลปะ รวมถึงการให้คำแนะนำทางข้อมูลและการเสนอญัตติต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นไปที่ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัย รวมถึงการทำวิจัย

(๑๑) คณะกรรมาธิการด้านรัฐธรรมนูญ กฎหมาย งานรัฐสภาและการบูรณาการ มีสมาชิก ๑๔ คน ทำหน้าที่ให้คำแนะนำในประเด็นด้านกฎหมาย/รัฐธรรมนูญ รวมถึงให้คำแนะนำต่อข้อริเริ่ม/การเสนอญัตติที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย รัฐธรรมนูญ การตรวจสอบการดำเนินงานของกระทรวงมหาดไทย ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และการโยกย้ายถิ่นฐาน

(๑๒) คณะกรรมาธิการด้านข้าราชการและบริการประชาชน มีสมาชิก ๑๔ คน และถือเป็น คณะกรรมาธิการที่รับผิดชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชน/ระบบข้าราชการเป็นแห่งเดียวในเยอรมนี (รัฐอื่นไม่มีคณะกรรมาธิการที่รับผิดชอบดูแลเรื่องนี้เป็นกรณีเฉพาะ) โดยรับผิดชอบประเด็นที่เกี่ยวกับสิทธิและความเท่าเทียมในระบบราชการ และรับคำร้องจากประชาชนเกี่ยวกับบริการของภาครัฐ

(๑๓) คณะกรรมาธิการด้านร้องเรียนและร้องทุกข์ มีสมาชิก ๑๔ คน ทำหน้าที่รับคำร้องเรียนและร้องทุกข์จากประชาชนเป็นหลัก โดยในรัฐสภาชุดที่ ๑๘ (รัฐสภาชุดก่อน) คณะกรรมาธิการด้านการร้องเรียนฯ ได้รับมอบหมายให้ดูแลคำร้องเรียน/คำร้องทุกข์ร้อยละ ๓๐ ของคำร้องเรียนทั้งหมด หรือประมาณ ๓,๐๐๐ รายการ ซึ่งไม่เข้าข่ายในประเด็นในความรับผิดชอบของคณะกรรมาธิการอื่น ๆ

(๑๔) คณะกรรมาธิการด้านความสัมพันธ์กับรัฐบาลกลาง ยุโรปและภูมิภาค มีสมาชิก ๑๔ คน มีหน้าที่รับผิดชอบในด้านความสัมพันธ์กับสหภาพยุโรปทั้งหมด โดยการดำเนินงานจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของการรักษาผลประโยชน์ของรัฐไบเอิร์น เช่น ติดตามการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการยุโรป การเสนอร่างกฎระเบียบของสหภาพยุโรป การดำเนินการเพื่อให้รัฐมีมาตรฐานตามที่สหภาพยุโรปกำหนด นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการฯ ยังมีหน้าที่ในการส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาคอื่น ๆ ผ่านนโยบายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาสำหรับด้านความสัมพันธ์กับรัฐบาลกลาง คณะกรรมาธิการฯ มีหน้าที่และจุดมุ่งหมายเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่รัฐไบเอิร์นในรัฐสภาสหพันธ์

- รัฐสภายังมีคณะกรรมาธิการเฉพาะกิจอื่น ๆ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามความเร่งด่วน วาระการเฉพาะหรือวาระที่มีความซับซ้อน ซึ่งอาจมีการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญในแขนงนั้น ๆ จากภายนอกมาร่วมทำงานในการพิจารณาข้อเสนอแนะร่วมกับสมาชิกรัฐสภาด้วย

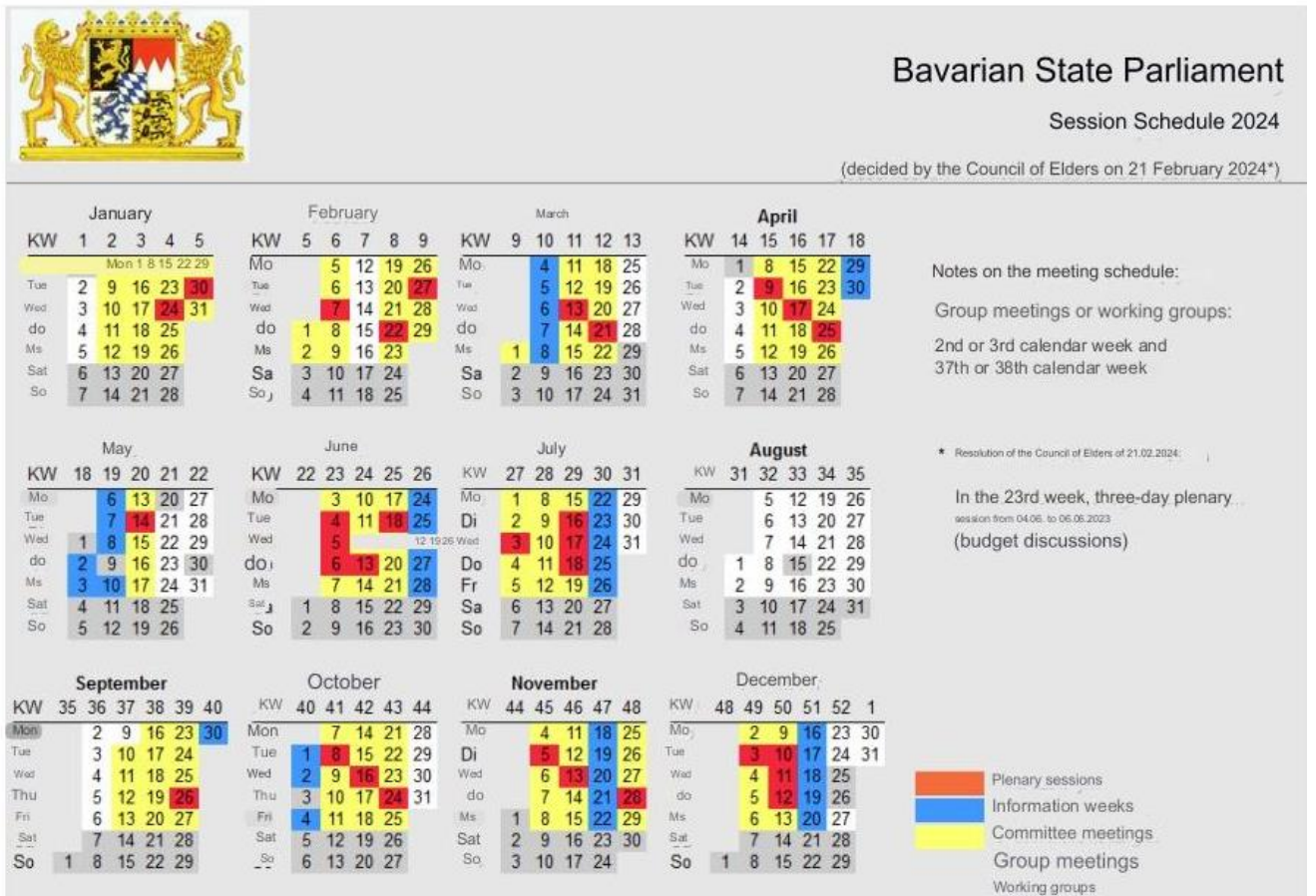
- นอกจากนี้ สมาชิกรัฐสภาจากแต่ละพรรคจะรวมตัวกันเป็นกลุ่มสมาชิกรัฐสภา (Fraktionen หรือ Parliamentary Group) ที่ค่อนข้างเหนียวแน่น โดยมีการกำหนดจุดยืนทางนโยบายหรือวาทะที่ของสมาชิกพรรคการเมืองต่อประเด็นต่าง ๆ ให้เป็นหนึ่งเดียว กลุ่มสมาชิกรัฐสภานี้จึงมีบทบาทและอิทธิพลต่อการกำหนดทิศทางการตัดสินใจเชิงนโยบายสาธารณะของรัฐสภาผ่านการลงคะแนนในที่ประชุมรัฐสภา และช่วยเสริมสร้างให้การตัดสินใจทางการเมืองและการเสนอแนะประเด็นต่าง ๆ ในรัฐสภาดำเนินไปได้ตามครรลองประชาธิปไตย

- กลุ่มสมาชิกรัฐสภามีสถานะทางกฎหมาย โดยต้องมีสมาชิกอย่างน้อย ๕ คนและได้รับเงินทุนสนับสนุนจากรัฐตามกฎหมาย Bavarian Parliamentary Group Act การบริหารงานของกลุ่มสมาชิกรัฐสภามักจะมีประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม และคณะกรรมการบริหารในด้านต่าง ๆ ซึ่งมักจะแบ่งเป็นประเด็นตามคณะกรรมาธิการของรัฐสภา

- ปัจจุบัน กลุ่มสมาชิกรัฐสภาไบเอิร์นแบ่งออกเป็น ๕ กลุ่มตามพรรคการเมือง โดยแต่ละกลุ่มจะเลือกประธานกลุ่มและคณะผู้บริหารของตนเอง ประธานกลุ่มมีหน้าที่หลักในการรวบรวมความเห็นของสมาชิก

ให้เป็นเอกภาพ เป็นโฆษกของกลุ่มในการอภิปรายและในการให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชน เตรียมการจัดการประชุม เพื่อให้สมาชิกมีความสามัคคี ทั้งนี้ ประธานกลุ่มสมาชิกพรรครัฐบาลถือเป็นตำแหน่งที่สำคัญยิ่ง โดยเฉพาะกรณี รัฐบาลผสม เนื่องจากประธานกลุ่มมีหน้าที่ในการรวบรวมเสียงข้างมากและผลักดันแผนการดำเนินงานของรัฐบาล ในรัฐสภา

- ประธานกลุ่มสมาชิกรัฐสภาไรน์ทั้ง ๕ คน ได้แก่ นาย Klaus Holetschek (CSU) นาย Florian Streibl (FW) นาง Katrin Ebner-Steiner (AfD) นาง Katharina Schulze (ALLIANCE 90/THE GREENS) และนาย Holger Gießhammer (SPD)
- แม้ประธานกลุ่มสมาชิกรัฐสภานี้ จะคล้ายคลึงกับหน้าที่ของวิปรัฐบาล/วิปฝ่ายค้าน แต่พรรคการเมือง แต่ละพรรคจะมีตำแหน่ง *Parliamentarischer Geschäftsführer* (Parliamentary Manager) ที่จะทำหน้าที่ เป็นวิปแยกอีกคนหนึ่ง ได้แก่ พรรค CSU มีนาย Michael Hofmann พรรค SPD มีนาย Volkmar Halbleib พรรค The Greens มีนาย Jürgen Mistol และพรรค AfD มีนาย Christoph Maier ทำหน้าที่ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ไม่ปรากฏว่าพรรค Free Voters มีสมาชิกรัฐสภาที่ดำรงตำแหน่ง *Parliamentarischer Geschäftsführer* ของพรรค
- อนึ่ง รัฐสภาไรน์จะมีการจัดการประชุมระดับต่าง ๆ อยู่เป็นระยะตลอดทั้งปี โดยมีช่วงหยุดฤดูร้อน เป็นระยะเวลา ๖ สัปดาห์ในช่วงเดือน ส.ค. – ต้น ก.ย. ของทุกปี รัฐสภาชุดที่แล้วได้จัดการประชุมรัฐสภาทั้งหมด รวม ๑๕๒ ครั้ง ระหว่างเดือน พ.ย. ๒๕๖๑ – เดือน ก.ค. ๒๕๖๖ หรือเฉลี่ยปีละประมาณ ๓๐ ครั้ง

* * * * *

สถานกงสุลใหญ่ ณ นครมิวนิก
สิงหาคม ๒๕๖๗